

Ulla Frederiksen på sin altan i Nordsjælland med et maleri af det højtelskede torp, som hun, børn og børnebørn bruger flittigt. Maleriet er udført af hendes svoger i 1981.

Da Danske Torpare blev til

En brand satte gang i et forsikringslagsmål og afslørede behovet for en forening. Den fylder nu 40. Initiativtageren, Bernhard Frederiksen, døde i 2016, 85 år. Hans enke, Ulla Frederiksen, har stadig huset i Sverige, hvor det hele begyndte.

TEKST OG FOTO: PETER SKAUTRUP

Da der gik ild i loftet i Ulla og Bernhard Frederiksens hus i Knæred en aften i februar i 1976, var det enten pejsen eller overgnavede el-ledninger – læs: mus – der var årsagen, og da forsikrings-selskabet og en svensk advokat bagefter

kludrede i papirarbejdet, måtte familien ud i meget besvær, før forsikringen kom til fornuft og dækkede alle skader.

Det fostrede ideen om en forening, der kunne hjælpe husejere, der kom i klemme i det svenske.

Den kolde februaraften, da de fik ild i

pejsten og tændte for strømmen, så gnisterne sprang og satte ild i etageadskillelsen, var der meget, der gik galt for det lokale brandværn, fortæller Ulla.

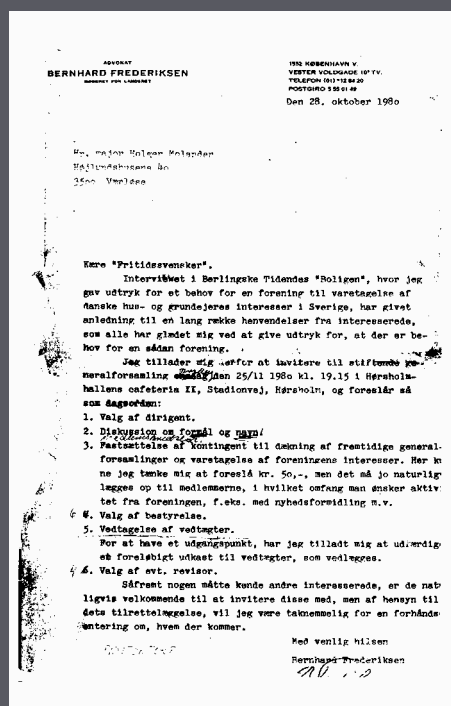
En brandbil brød sammen

“Jeg var ikke god til at køre bil i glat føre,

Som det vil være vore gamle medlemmer bekendt, udskrev vi en konkurrence om at finde et godt og velklingende binavn til vores forening i det håb, at det valgte binavn også kan bruges som navn til vort blad. De indkomne forslag er som følger:

- 1 TORPET
- 2 DANSVEN
- 3 SVEADAN (foreslået af to)
- 4 STUGAN
- 5 SVEADANBO
- 6 DAGS (DANSKE Grundejere i Sverige)
- 7 DANSKE TORPEJERE
- 8 ØDEGÅRSDANSKEREN
- 9 TORPEREN
- 10 FRITIDSSVENSKERNE
- 11 DANSKE FRITIDSSVENSKERE
- 12 MIT SVENSKE HJEM
- 13 SVENSKER I FRITIDEN
- 14 ØDEGÅRDSFOLKET
- 15 DANSKE TORPARE

"Foreningen af danske hus- og grundejere i Sverige" fik sit nutidige navn, Danske Torpare, via en afstemning i medlemsblad nr. 2 fra juni 1981. Som det ses, var der mange forslag til nyt navn.

Efter sin optræden i Berlingskes Boligen, hvor Bernhard Frederiksen talte om behovet for foreningen, fik han dusinvis af henvendelser fra interesserede. Han gemte navne og adresser, så han til sidst kunne sende dette brev rundt.

så jeg sagde til Bernhard, at han måtte køre op til naboen og låne hans telefon. Han drog afsted med børnene på bagsædet og måtte nærmest tvinge sig ind hos naboen, der var helt forvirret."

Brandbilerne kom hurtigt, men den ene brød sammen på vejen.

"Så måtte den brandbil trækkes af en af de andre, og da de nåede frem til os, var vandet i sprøjtevoغن frosset, så de måtte ned til åen og hugge hul i isen, så de kunne pumpe vand derfra til slukningen."

Husets førstesal var raseret, da flammerne var nedkæmpet, og resten af huset ubeboeligt. Byens hotel var egentlig lukket, men tog sig af dem den nat.

Bernhard sagde senere, at det var ilden i pejsen, der startede branden, men Ulla mener, at det var mus, der havde gnavet i elledningerne.

Carbonpapiret skred ud

Da forsikringsselskabet optog rapport, foregik det på papir med gennemslag til kopi. Carbonpapiret sad skævt, så det vigtige kryds ud for "Fuld erstatning"

manglede på kopien, og så stod familien Frederiksen i langvarige vanskeligheder med at få dækket en genopbygning af huset. De tog en svensk advokat, som var til mere forvirring end gavn. Det lykkedes dog til sidst at få fuld erstatning, men da havde Bernhard fået ideen til foreningen, som skulle hjælpe andre i lignende sager.

Han fortalte om sin idé i et interview med Berlingskes tillæg "Boligen", hvor en journalist havde haft en serie om svenske "ødegårdes" stigende popularitet blandt danskere, og interviewet fik mange husejere til at kontakte Bernhard. Dermed fik han samlet et halvt hundrede navne, som han kunne invitere til stiftende generalforsamling i "Foreningen af danske hus- og grundejere i Sverige".

Generalforsamlingen med start klokken 19:15 den 25. november 1980 blev gennemført i god ro og orden. En tilfældig brand havde ført til en livskraftig forening.

Et løfte om is ledte til drømmehuset

Da Ulla og Bernhard Frederiksen i 1970

fandt det drømmehus i Knäred, som Ulla fortsat ejer og elsker, rådede tilfældet også:

"Vi var kørt over for at kigge på en grund, vi havde fået anbefalet," fortæller hun.

Men den var ikke interessant.

"Vi havde kørt langt med tre børn på bagsædet, de var små, den yngste var kun et år, det var temmelig trættende, så til sidst sagde jeg: Nu vil jeg hjem."

"Jamen, jeg har lovet børnene is," sagde min mand, og så standsede vi ved en købmand, hvor han gik ind og var væk i uendelige tider. Endelig kom han ud og sagde, at nu ville købmanden vise os et hus, der passede lige til os."

"Det var maj, det havde regnet mildt, det dryppede stadig, men solen kom frem. Og da vi gik op mod huset, kunne jeg se, at liljekonvallerne blomstrede langs vejen. I huset var mine krav om vand og el inden døre opfyldt, der var en tennisbane i nærheden, og tennis var Bernhards halve liv."

"Så syntes vi, det var fint. Det ligger stadig med udsigt over åen."